

Täysistunto

Tiistai 27.5.2025 klo 13.59—17.26

6. Hallituksen esitys eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 12/2025 vp
Toimenpidealoite TPA 50/2024 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 6/2025 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteesta. — Edustaja Hänninen.

Keskustelu

15.17 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvokas rouva puhemies! Mikroliikkuminen, kuten sähköpotkulaudat ja muut kevyet sähköajoneuvot, ovat tulleet osaksi arkipäiväämme etenkin kaupunkien katukuvassa. Ne ovat nopeita ja käteviä, mutta valitettavasti samalla myös riski liikenneturvallisuudelle. Niille on asetettava selkeät rajat. Siksi tämä hallituksen esitys ja siihen tehdyt valiokunnan muutokset ovat paitsi ajankohtaisia myös erittäin tarpeellisia. On tärkeää, että liikenteessä jokainen kulkija ymmärtää vastuunsa. Säätelemättömyydestä kärsivät tällä hetkellä erityisesti nuoret, jotka ovat alttiimpia onnettomuuksille. Meidän lainsäätäjien on toimittava päättäväisesti, jotta yhtäkään nuorta elämää ei enää menetetäisi liikenteessä.

Arvoisa puhemies! Valiokunta on tehnyt huolellista ja ansiokasta työtä, ja haluan kiittää heitä siitä. Erityisesti haluan nostaa esiin sääntelyn selkiyttämisen ja ikärajan asettamisen kevyiden sähköajoneuvojen käyttöön. Valiokunta päätyi säätämään 15 vuoden ikärajan sekä luovuttamiskiellon alle 15-vuotiaille. Tämä on merkittävä askel lasten ja nuorten turvallisuuden parantamiseksi liikenteessä. Esitetty mikroliikennelupa antaa kunnille uusia ja tarpeellisia työkaluja mikroliikkumista koskevaan sääntelyyn. Katujen turvallisuus koskee meitä kaikkia, mutta erityisesti se koskee jalankulkijoita, lapsia ja liikkumisesteisiä henkilöitä.

Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetut hyvät uudistukset mikroliikkumiseen eivät suinkaan jää vielä tähän. Myös promillerajan säätäminen ja poliisin valvontavaltuuksien selkeyttäminen ovat tärkeitä lisäyksiä. Liikenne ja päihteet eivät kuulu yhteen, ei edes sähköpotkulaudoilla.

Valiokunnan lausumaehdotus tuo hyvin esiin sen, että sääntelyn vaikutuksia on myös seurattava tarkasti ja tarvittaessa ryhdyttävä jatkotoimiin. Tämä on vastuullista ja ennakoi-vaa lainsäädäntöä, jonka ytimessä on turvallisuus. Kannatan esitystä lämpimästi. On aika antaa lapsille ja nuorille turvallisempi ympäristö liikkua ja kunnille mahdollisuus pitää ka-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

dut järjestyksessä. Turvallisen liikkumisen arki on jokaisen oikeus. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman.

15.20 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Esityksen pääasiallisena tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta. Esityksen mukaan liikenteen palveluista annettuun lakiin lisätään säännökset mikroliikenneluvasta ja siihen liitettävistä lupaehdoista. Tavoitteena on antaa kunnille aikaisempaa paremmat työkalut mikroliikkumisen hallintaan ja liikenneturvallisuuden parantamiseen. Tieliikennelakiin lisätään hallinnollisella seuraamusmaksulla sanktioitu säännös liikennejuopumuksesta moottorilla varustetulla polkupyörällä tai kevyellä sähköajoneuvolla sekä sen noudattamisen valvontaa ja seuraamuksia koskevia säännöksiä.

Hallituksen tavoitteena on, että kaikki liikennemuodot olisivat vuoteen 2050 mennessä niin turvallisia, ettei kenenkään tarvitsisi kuolla tai loukkaantua vakavasti. Laajempaan strategiaan on listattu 103 toimenpidettä sekä myös useita mikroliikennettä koskevia osuuksia. Ministeri Ranne on linjannut jo viime vuonna kannattavansa kansallista ikärajaa sähköpotkulaudoille. Onneksi se saadaan jo nyt perustuslakivaliokunnan esittämien näkemysten pohjalta. Liikenne- ja viestintäministeriö toimitti liikenne- ja viestintävaliokunnalle nopealla aikataululla valmiit pykälämuutosehdotukset kansallisesta ikärajasta, sillä niitä oli jo valmisteltu muun lakipaketin rinnalla hyvin pitkälle.

Arvoisa rouva puhemies! Nykyinen lainsäädäntö mikroliikkumisen osalta on puutteellinen muun muassa päihtyneenä ajamisen osalta. Kunnilla ei ole mahdollisuuksia ohjata riittävästi mikroliikkumista. Ongelmiin on pyritty puuttumaan vapaaehtoisilla sopimuksilla palveluntarjoajien ja kuntien välillä, mutta toimet ovat olleet riittämättömiä. Ehdotuksessa annetaan sääntelyn kautta tarvittavat kustannustehokkaat keinot mikroliikkumisen hallintaan. Esimerkiksi alkoholin osalta tulee ajamiseen selkeät rajat, kuinka paljon saa olla alkoholia veressä ajettaessa sähköpotkulaudoilla. Jatkossa olisi kiellettyä kuljettaa moottorilla varustettua polkupyörää tai kevyttä sähköajoneuvoa siten, että kuljettajan veren alkoholipitoisuus ajon aikana tai sen jälkeen on vähintään 0,5 promillea. Myös huumausaineen vaikutuksessa ei jatkossa saa käyttää sähköajoneuvoiksi rinnastettuja kulkuvälineitä.

Arvoisa rouva puhemies! Sähköpotkulaudat ovat aiheuttaneet merkittävää päänvaivaa kaupungeissa. Niiden osalta ei ole tarvittavaa lainsäädäntöä, jolla ohjata käyttöä sekä haittavaikutuksia. Näitä haittavaikutuksia ovat muun muassa loukkaantumiset ja terveyskeskusten kuormitus sähköajoneuvojen sekä alkoholin käytön johdosta. Tällä lakiesityksellä voidaan puuttua näihin ongelmiin.

Kiitän ministeri Rannetta tämänkin asian perustellusta ja napakasta valmistelusta. On arvokasta, että ministeri näkee suomalaisten arjen ja siihen liittyvät liikenteen haasteet ja puuttuu niihin ripeästi. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas poissa. — Edustaja Mikkonen, Anna-Kristiina.

15.23 Anna-Kristiina Mikkonen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tällä esityksellä luodaan mikroliikkumista ohjaavaa lainsäädäntöä ja annetaan kaupungeille ja kunnille keinoja mi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

kroliikkumisen hallintaan, liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantamiseen. Liikenneturvallisuus paranee promillerajan, kypäräsuosituksen ja ikärajan myötä.

Hallituksen esityksen mukaan sähköpotkulaudalla ja kevyellä sähköajoneuvolla ajamiseen tulisi promilleraja 0,5. Kypärän vahva käyttösuositus laajennetaan myös mikroliikkumiseen. Aiemmin kypärää on suositeltu vain polkupyöräilyyn.

Hallituksen esityksessä itse asiassa mikroliikkumisen ikäraja olisi jätetty vain kuntien säädettäväksi, mutta liikenne- ja viestintävaliokunnan erinomaisen aktiivisen ja kattavan työn pohjalta valiokunta päätyi omassa mietinnössään esittämään kevyiden sähköajoneuvojen kuljettamiseen säädettävää 15 vuoden ikärajaa poiketen siis ministeriön alkuperäisestä hallituksen esityksestä. Tämä ikäraja koskee sähköpotkulautoja ja muita kevyitä sähköajoneuvoja, itsestään tasapainottuvia henkilökuljettimia ja muita vastaavia kevyitä sähköajoneuvoja. Tällaista ajoneuvoa ei saa myöskään luovuttaa alle 15-vuotiaan kuljettavaksi, ja siitä voi seurauksena koitua sitten liikennevirhemaksu. Ikäraja ja luovutuskielto koskevat sekä yksityisten omistamia että vuokrattavia sähköajoneuvoja. Valiokunta myös rajasi ikärajan ja luovutuskiellon ulkopuolelle liikkumisesteisten henkilöiden kuljettamat kevyet sähköajoneuvot.

Arvoisa puhemies! Vielä lasten oikeuksista ja ylipäättään suhteesta perustuslakiin. Tie liikennesääntelyllähän pyritään osaltaan turvaamaan ihmisten tasapuoliset liikkumismahdollisuudet. Perustuslain mukaan lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä ja heidän tulee saada vaikuttaa kehitystään vastaavasti itseään koskeviin asioihin. Tähän kannustaa myös YK:n lasten oikeuksien sopimus. Lapset kuitenkin tarvitsevat aikuisväestöä heikompana ryhmänä erityistä suojelua ja huolenpitoa, ja tämä kyseisen lakiesityksen ikärajan asettaminen perustuu perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävään syyhyn. Ikärajan asettamisella suojataan sekä lasten omia että muiden tienkäyttäjien perusoikeuksia.

Lämmin kiitos liikenne- ja viestintävaliokunnan kollegoille tästä yksimielisestä mietinnöstä. Tämä on erinomainen, ja tällä päästiin myöskin tähän ikärajasääntelyyn.

Lisäksi kiinnitän huomiota tähän eduskunnalle esitettyyn lausumaan, että tarkastellaan ja kehitetään mikroliikkumisen lainsäädäntöä aktiivisesti.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vornanen, poissa. — Edustaja Lyly.

15.27 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä mikroliikkuminen on kaupungeissa yksi tapa liikkua paikasta toiseen, ja se on kehittynyt tässä viimeisten vuosien aikana todella paljon ja tullut kaupunkipyörien rinnalle toiseksi vaihtoehdoksi liikkua kaupungissa. Tämä lakiesitys ja tämä kokonaisuus ei poista edelleenkaan sitä, että pitää mikroliikkumisesta sopia kaupungeissa, muun muassa näitten sähköpotkulautojen määristä, pysäköinti- en sijoittamisesta, turvallisuudesta, operoinnin aloittamisesta ja lopettamisajankohdista ja niin poispäin, mutta tämä tuo nytten erittäin hyvän lisän tähän kuntien palettiin. Sitten toiseksi kannattaa muistaa, että tässä on kuitenkin erittäin tärkeä osa se, että muidenkin liikenteessäolijoiden turvallisuutta tällä edesautetaan, ja sekin on tässä todella merkittävä asia.

Sähköpotkulautaannettomuuksista iso osa tapahtuu yöaikaan ja usein vielä myöskin päihtyneenä. Näitä tässä pystytään nyt torjumaan, ja se on tässä hyvä asia. Erityisen tyytyväinen olen siihen, että kuntien keinot puuttua näihin sähköpotkulautoihin ja mikroliikkumiseen paranevat, ja se tuo tähän työkaluja, joilla näitä asioita hoidetaan kunnissa. Kunnat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

ovat tehneet näitten toimijoiden kanssa jo keskinäisiä sopimuksia, mutta ne eivät riitä kokonaisuudessaan siihen, mitä tämän lakiesityksen ja lain myötä sitten jatkossa saadaan tehdä, ja se auttaa kuntia aika paljon tässä työssä. Siinä mielessä saadaan työkaluja. Esimerkiksi Tampereellakin me ollaan nähty, kuinka nämä sähköpotkulaudat kasautuvat keskustaan tietylle alueelle ja niitten sijoittaminen katukuvassa rönsyilee aika paljon, ja tästä saadaan työkaluja siihen.

Sitten pidän erittäin hyvänä asiana tätä liikennejuopumusta koskevaa sääntelyä, jossa tulee promilleraajat ja päihtyneenä kuljettaminen on kielletty. Tässä annetaan selkeä kielto ja selkeät rajat, ja siinä mielessä tämä on hyvä asia.

Suojakypärän käyttö on tässä vahvana suosituksena myös, joka on tärkeä osa sitä, että ihmiset menevät asianmukaisilla varustuksilla.

Sitten kaikkein mielenkiintoisin asia on se, että myöskin tämä 15 vuoden ikäraja tuli tähän mikroliikkumiseen, minkä näen myöskin hyvänä, ja se tuo siihen semmoista vastuullisuutta.

Kannatan tätä lakiesitystä. Tämä laki on kehittynyt tässä kuukausien aikana, ja vielä täällä valiokunnassa sitten yksimielisillä ratkaisulla saatiin esitys aikaiseksi. Kiitos valiokunnalle tästä hyvästä työstä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen.

15.30 Sara Seppänen ps: Arvoisa rouva puhemies! On tosi tärkeää, että nyt saadaan ikäraajat sähköpotkulaudoilla liikkumiseen. Meno on ollut aika holtitonta, kun on seurannut mediaa, kuinka paljon näitä onnettomuuksia tapahtuu aivan jatkuvalla syötöllä. On hyvä, että tähän mikroliikkumiseenkin nyt sitten saadaan järkevät ikäraajat.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu poissa. — Edustaja Eerola.

15.31 Juho Eerola ps: Arvoisa rouva puhemies! Nämä sähköpotkulaudat ja nyt tällaiset kevyet sähköajoneuvot, joita tässä nyt mikroliikkumiseksi kutsutaan, ovat tulleet osaksi meidän arkeamme viime vuosien aikana hyvin nopeasti. No, se on tuonut ketteryyttä liikenteeseen mutta myös kasvavan määrän erilaisia liikenneonnettomuuksia ja myös tällaisia esteettömyysongelmia vanhuksille ja vammaisille ja näin päin pois, muitakin turvallisuusriskejä, ja näihin tämä hallituksen hyvä esitys ja valiokunnan mietintö puuttuvat, näihin epäkohtiin, joissa nykyinen lainsäädäntö on ollut liian kevyttä.

Esimerkiksi, niin kuin täällä on nyt mainittu monessa puheenvuorossa, tämä päihtyneenä sähköpotkulaudalla ajaminen tulee kielletyksi ja tulee myöskin tämä ikäraja.

Tämä ikäraja on oikeastaan ainoa sellainen pieni kritiikki, ja en nyt ala vastustamaan tätä, mutta mietin sitä, että jossain maaseudulla, taajamien ulkopuolella olisi kenties ikäraja voinut olla alhaisempi kuin 15 vuotta, jos on pitkä koulumatka ja pitkä suora tie, missä ei samanlaista vaaraa ole kuin näillä kaupunkialueilla. Se ehkä olisi voinut olla jonkunnäköinen kädenojennus harva-alueiden alle 15-vuotiaille nuorille, mutta nyt menee näin.

Tosiaan tätä, että päihtyneenä ajaminen tällaisella sähköajoneuvolla tulee kielletyksi, pidän todella erinomaisena. [Lehterillä soi puhelin] — Jaha, nyt soi musiikki. Älkää puhuko puhelimeen siellä lehtereillä, häiriinnyn ja minulla menevät pasmat sekaisin. Sulkekaa se värkki. — No, joo. Mutta tämä laki joka tapauksessa ei estä tätä mikroliikkumista, vaan se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

ohjaa sitä ja ohjaa nimenomaan vastuullisempaan suuntaan, ja se antaa kunnille, niin kuin tässä edustaja Lyly aikaisemmin kertoi, tarvittavat työkalut ja selkeät säännöt, jotta nämä uudet liikennemuodot voivat toimia rinnakkain näitten vanhojen kanssa.

Se, mitä myös pidän oikein hyvänä ja kiitettävänä, on se, että tämä on erityisen tärkeä liikuntarajoitteisille henkilöille, vanhuksille ja näkövammaisille, joiden arkea nämä väärin pysäköidyt ja holtittomasti käytetyt sähköpotkulaudat haittaavat eniten. Meinasi haitata itseänikin, kun — no, myönnettäköön — valottomalla polkupyörällä tässä taannoin tulimäkeä alas ja sitten oli siihen jätetty lojumaan tuommoinen sähköpotkulauta, niin huonosti meinasi käydä, elleivät refleksini olisi olleet nuoren miehen veroiset. [Naurua] — Kiitokset.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Löfström, poissa. — Edustaja Suhonen.

15.33 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Nyt käsittelyssä oleva mikroliikkumista koskeva lainsäädäntö on tarpeellinen. Lakiesitys mahdollistaa kunnille uusia työkaluja hallita mikroliikkumispalveluiden käyttöä kaduilla ja yleisillä alueilla. Hallituksen esityksen kokonaisuus edistää mikroliikkumispalveluiden kehittymistä nykyistä turvallisemmaksi osaksi kaupunkiliikkumista ja matkaketjuja.

Sähköpotkulaudat ja muut kevyet liikkumisvälineet ovat tulleet jäädäkseen. Ne ovat osa nykyaikaista kaupunkiliikennettä, mutta samalla ne ovat tuoneet mukanaan myös vakavia turvallisuusongelmia erityisesti nuorille ja lapsille, jotka käyttävät näitä välineitä usein ilman kypärää, ilman riittävää liikenneymmärrystä ja valitettavan usein ilman valvontaa.

Tämä laki on siis tervetullut. Tarvitsemme selkeitä pelisääntöjä, jotka suojelevat nuoria, koululaisia ja jalankulkijoita. Tarvitsemme valvontaa, valistusta ja erityisesti vastuunkantoa myös laitteen vuokraajilta ja valmistajilta.

Arvoisa rouva puhemies! Lapsen oikeus turvalliseen koulumatkaan ei saa jäädä sähköpotkulaudan alle, ei fyysisesti eikä lainsäädännöllisesti. Tuetaan siis tätä esitystä, mutta varmistetaan samalla, että turvallisuus ei jää liikenteen vauhdin jalkoihin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen.

15.35 Rami Lehtinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Itse tarkastelen tätä ehdotettua lakia pääosin pelkästään liikenneturvallisuuden näkökulmasta, ja siihen nähden on kyllä tarpeen tehdä toimia. On nimittäin niin, että erityisesti nämä sähköpotkulaudat ovat oman näkemykseni mukaan kyllä enemmän haitallisia kuin hyödyllisiä, monestakin syystä. Siitä syystä, että ne aiheuttavat kaupunkikuvaan hankaluuksia ja tukkivat monesti pyöriteitä ja aiheuttavat sillä vaaratilanteita muille kulkijoille. Plus se, että ne tuhoavat näiden meidän nuorten liikunnalliset harrastukset ja kunnonkohottamismahdollisuudet, koska entistä enemmän kuljetaan pelkästään sähköllä, ja en pidä sitä lainkaan hyvänä, jos vaihtoehtona on kulkea myöskin muilla, lihasvoimalla liikkuvilla välineillä. Mutta sen sijaan niiden henkilöiden osalta, joiden on vaikea liikkua ja joille tämä on kenties ainut liikkumismuoto, on äärimmäisen hyvä, että näitä uusia ja erilaisia laitteita on tulossa ja ne ovat edullisia ja helpokäyttöisiä ja suht varmatoimisiakin nykypäivänä.

Mitä tulee tähän 15 vuoden ikärajaan, luovutuskieltoon ja promillerajaan, niin erityisen huolissani niistä olen siksi, että mistä me löydämme riittävää valvontaresurssia sitten suo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

rittamaan sitä valvontaa, jotta tätä lakia myöskin noudatettaisiin. Toivon, että tähän löydämme sitten lisää resursseja poliisin puolelta erityisesti, ettei tämä jää kuolleeksi kirjaimeksi ja noudattamattomaksi laiksi.

Tulevaisuutta miettien, jos vielä toivoa saisi erityisesti liikenneturvallisuuden näkökulmasta, niin toivoisin, että säädettäisiin kypäräpakko näille laitteille, erityisesti sähköpotkulaudoille — puhun erityisesti niistä, en niistä, missä istutaan tai mitkä ovat polkupyörää muistuttavia tai muita— siis erityisesti sähköpotkulaudoille, koska niissä se perinteinen mekanismi menee niin, että etupyörän kautta ympäri ja pää edellä tonttiin, ja siinä se kypärä on kyllä kaikkein tärkein turvavaruste.

Ja toinen, mitä voitaisiin säätää: Tieliikennelaki on monesti rakenteeltaan hyvin tekninen laki, ja näissä sähköpotkulaudoissa yksi merkittävä turvallisuuteen vaikuttava seikka on se, että niissä olisi riittävän suuri etupyörä, joka mahdollistaisi sen laitteen huomattavasti paremman hallinnan ja hätäjarrutusten tekemisen. Kun kuoppa tai este siinä kevyen liikenteen väylällä tulee, niin se ei tökkäisi siihen, vaan se menisi siitä luonnikkaasti yli. Toivoisin, että tätä myöskin tulevaisuudessa harkittaisiin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Nikkanen.

15.37 Saku Nikkanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Haluan myös yhtyä näihin kiitoksiin sekä liikenne- ja viestintäministeri Ranteelle että myös sitten valiokunnan yksimieliselle mietinnölle, että olette saaneet tämän lain ulos, sillä niin kuin tässä on todettu, niin kyllä liikenneturvallisuus on jo pidemmän aikaa ollut hyvinkin heikoissa kantimissa nimenomaan tämän mikroliikkumisen osalta. Nämä sähköpotkulaudat ovat varmaan meistä jokaista koskettaneet, eivät vähiten täällä Helsingissä liikkeessä. Aikamoisia vaaratilanteita ne aiheuttavat. Erityisesti tietysti tämä lasten ja nuorten, alle 15-vuotiaitten, ajaminen näillä on ollut kyllä paikoin varsin holtitonta, ja niitä ihan omassakin naapurustossa olen joutunut välillä vähän väistelemään.

Nämä murheelliset kuolemantapauksetkin, mitä tässä on viimeisen kahden vuoden aikana ollut: kun niistäkin kolme kuudesta oli alaikäisiä, niin kyllä katson, että tähän on todellakin ollut tarpeen puuttua. Edustaja Lehtinen toi erinomaisia ehdotuksia tähän, miten tätä lakia voisi vielä ehkä tulevaisuudessa jatkojalostaakin, ja uskon, että sellaistaikin varmasti tullaan tekemään, ja toivottavaa olisi. Tämä kypäräpakkoasia on kyllä esimerkiksi sellainen tosi tärkeä asia. Sitten on tietysti pohdittavana, miten tämä vuokrasähkölautabisnes toimii sen kypärän kanssa. Siinä voi omia haasteita olla, mutta jätetään sitten niiden haasteiden taklaamiset sinne tulevaisuuteen.

Myös tämä promillerajan tuominen sähköpotkulautailuun ja sähkömopoihin ja näihin on kyllä tosi tarpeen, sillä kyllä ainakin oman tuttavapiirin kautta, jota tuolla virkapuolella on, välillä sellaista viestiä on tullut, että hyvinkin humalaiset näillä laudoilla ajelevat, ja kun on ollut tilanteita, joissa olisi ollut hyvä puuttua, niin nyt on se mahdollisuus myöskin puuttua. Se on totta, niin kuin edelleen edustaja Lehtinen totesi, että valvontaan ei varmaan sellaista resurssia riitä, mutta niissä tilanteissa, kun sitä valvontaa ikään kuin luontevasti tulee, on mahdollista puuttua.

No, sitten ehkä vielä tähän, mikä itseäni tässä on myös huolestuttanut näitten sähkölautojen osalta: liikkuminen ja liikkumattomuuden lisääntyminen näiden myötä. Eli kyllä jos miettii isoja kaupunkeja, Helsinkiä ja muitakin isompia kaupunkeja, niin siinä määrässä, miten paljon askeleita jää ihmisillä ottamatta sen takia, kun näiden sähkölautojen kans-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

sa mennään, kyllä minä katson, että siinäkin meillä olisi mahdollisuus hieman ehkä petrata ja parantaa. Tämä laki tietysti antaa jotain näille lapsille ja nuorille, joiden liikkumattomuudesta me ollaan nyt erityisen huolissaan oltu ja meidän tulee olla, ja tavallaan nyt sitten ikään kuin heidät pistetään kuitenkin liikkumaan vähän enemmän jalkoja hyväksi käyttäen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas.

15.41 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelemme esitystä, joka koskee mikroliikkumista ja sen sääntelyä. Esitys tuo tarvittavaa selkeyttä kentälle, joka on tähän saakka ollut monilta osin kuin villi länsi.

Arvoisa puhemies! Poliisitaustaisena näen tämän uudistuksen merkityksen konkreettisesti tärkeänä. Liikenteessä tarvitaan valppautta, ennakointia sekä liikennesääntöjen tiedostamista ja niiden noudattamista. Kun kyse on pienistä sähköavusteisista kulkuvälineistä, kuten sähköpotkulaudoista, ja pääosin niiden käyttäjäkuntana ovat lapset ja nuoret, on tarpeen uudistaa sääntelyä.

Olemme nähneet aivan liian paljon tapauksia, joissa alaikäiset tai päihtyneet kuljettajat vaarantavat omaa tai muiden tienkäyttäjien turvallisuutta. Useasti näkee väärinkäytöksiä muun muassa sähköpotkulautojen käytössä, kun niillä menee kaksi tai jopa kolmekin nuorta samalla laudalla. Tämän lisäksi myös liikennesääntöjä ei aina noudateta esimerkiksi tienylitystilanteissa, jotka usein ovat liikenteessä tien vaarallisimpia paikkoja. Myös vakavasti loukkaantuneiden ja onnettomuuksissa menehtyneiden määrä on viime vuosilta karua luettavaa.

Valiokunta esittää 15 vuoden ikärajaa kevyiden sähköajoneuvojen kuljettamiselle. Tämä on täysin perusteltua lasten kehitystason, liikennetaidon ja turvallisuuden näkökulmasta. Myös luovuttamiskielto alle 15-vuotiaalle on hyvä uudistus. Pieni lapsi on muutoinkin aina elävä varoitusmerkki muille tienkäyttäjille. Kun siihen lisätään vielä lain sallima, jopa 25 kilometriä tunnissa kulkeva sähköajoneuvo, riskit lisääntyvät. Tämäkin vahvistaa 15 vuoden ikärajan tärkeyttä, jota myös Liikenneturva on esittänyt lausumassaan.

Arvoisa puhemies! Päihteet ja liikenne eivät kuulu yhteen, oli kyseessä sitten sähköpotkulauta tai mikä tahansa moottorikäyttöinen ajoneuvo. Sen vuoksi on hyvä, että tässä laissa tulee mikroliikkumiseen myös promilleraja. Tämä 0,5:n promilleraja on selkeässä linjassa muun tieliikennesääntelyn kanssa ja koskee siis sähköpotkulautoja ja sellaisia sähköpyöriä, joissa sähköavustus toimii ilman, että pyörää tarvitsee polkea.

Valiokunta tuo myös esiin, että vaikka onnettomuustilastoissa on vielä puutteita, olemassa oleva tieto osoittaa selvästi, että lapsille ja nuorille sattuu liikaa onnettomuuksia näillä laitteilla. Meidän tehtävämme on toimia ennen kuin tilastot entisestään pahenevat. Sähköpotkulautojen osalta on jo ollutkin useita kuolemaan johtaneita onnettomuuksia niin Suomessa kuin muualla maailmassa. Siksi onkin hyvä, että mikroliikkumiseen tehdään nyt sääntelyä tieliikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Arvoisa puhemies! Pidän tärkeänä, että sääntelyä seurataan ja tarvittaessa tarkennetaan. Tämä maailma muuttuu nopeasti, ja myös mikroliikkuminen ja kulkuvälineet kehittyvät, joten valiokunnan ehdottama lausuma on paikallaan. Me emme voi jäädä seuraamaan sivusta, jos tilanne muuttuu. Tarvittaessa pitää toimia nopeasti.

Valvonnan osalta poliisin resurssit on varmistettava, ja kansalaisia on tiedotettava selkeästi uudesta sääntelystä. Ennaltaehkäisy, valvonta ja kasvatusta kulkevat käsi kädessä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

Tässä peräänkuulutan myös vanhempien vastuuta ja roolia niin sanoissa kuin esimerkin näyttämisessä. Suosittelen myös kypärän käyttöä sähköajoneuvojen käyttäjille.

Arvoisa puhemies! Pidän tätä hallituksen esitystä hyvänä ja tarpeellisenä. Suuri kiitos liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranteelle tämän asian edistämisestä ja valiokunnille hyvästä, yksimielisestä mietinnöstä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

15.45 Lauri Lyly sd: Rouva puhemies! Jäi pari asiaa äskeisessä puheenvuorossa vielä sanomatta:

Ensinnäkin kunnille on aika iso asia, että tämmöistä liikkumista edistetään ja sille tulee tiettyjä rajoitteita myöskin lainsäädännön kautta, mutta kunnat myös tekevät aika paljon investointeja pyöräteihin ja katuihin, ja tavallaan tämä myöskin antaa mahdollisuuden liikua tällä mikroliikkumisella niillä pyöräteillä ja kaduilla. Ainut ongelma näissä on se, että kaistoituksen pitäisi olla sellainen, että nämä eivät ole kävelyn kanssa kovin lähellä. Eli kaikkia ongelmia tämä lainsäädäntö ei poista, vaan meillä on edelleen siihen liittyviä ongelmia, kun on tämmöistä nopeata ja hidasta liikkumista tuolla katuverkostossa ja tieverkostossa olemassa, mutta tämä antaa siihen myös työkaluja ja voidaan hyödyntää esimerkiksi pyörätieverkkoa aika paljon tällä mikroliikkumisella.

Toinen asia, joka tässä on tärkeätä, on se, että nyt kun tämä mikroliikkuminen on erityisesti isompien kaupunkien yksi liikkumismuoto ja siellä näitä käytetään aika paljon ja kunnilla itsellään ei ole kyllä mahdollisuuksia lähteä tämmöistä mikroliikkumista järjestämään kuntien palveluna, niin on hyvä, että näillä operaattoreilla, jotka tässä toimivat, pysyy myöskin mahdollisuus toimia, vaikka niitten toimintaa rajoitetaan, ja ennalta tiedetään, miten tullaan toimimaan. Se antaa niille liiketoimintamahdollisuuden edelleenkin, ja siinä mielessä tämä palvelu pysyy kunnissa. Se on tässä myöskin yksi ulottuvuus, eli markkinat hoitaisivat tämän, eikä se tule kuntien vastuulle.

Arvoisa rouva puhemies! Eräs tärkeä asia, joka tässä keskustelussa ei ole vielä kovin paljon tullut esiin, on tämä viestintä ja sitten liikennevalvonta, viestintä erityisesti. Nyt kun tämä lainsäädäntö muuttuu ja tarkentuu, vaaditaan aika paljon viestintäponnistuksia, että ihmisillä on tiedossa, minkälaisia toimenpiteitä tämän mikroliikkumisen ympärillä tässä lainsäädännössä tehdään, mitä ikärajoja ja promillerajoja ja muita siellä on, jolloin kaikki tietävät sen osalta, miten pitää käyttäytyä näitten laitteitten kanssa. Erityisen hyvä on tämä valiokunnan seuranta, että jos tässä tapahtuu joitain oleellisia muutoksia, niin lainsäädäntöhankkeilla voidaan palata tämän asian osalle uudestaan. Nyt tässä on hyvä asia koottu yksin kansiin, ja kun valiokunta sitä täydensi, niin tällä voidaan mennä eteenpäin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Löfström.

15.48 Mats Löfström r: Ärade fru talman! Elsparkcyklar är ett transportmedel som på kort tid blivit en betydande del av gatubilden i våra större städer i Finland, men också ett transportmedel som i takt med att användningen ökat har lett till ett växande antal olyckor, vissa med tragisk utgång, inte minst då en tolvårig flicka dog i Vanda förra året. Många olyckor har också inträffat på nattens timmar och då den som framfört fordonet varit berusad. Därför införs en promillegräns på 0,5 promille för att framföra elsparkcyklar.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

Vi har i kommunikationsutskottet enhälligt beslutat att också föreslå en 15 års åldersgräns för användning av elsparkcyklar i hela landet, något flera andra länder redan har. I Danmark gäller 15 år, i Norge 12 år och på Irland 16 år.

Arvoisa puhemies! Päätös tehdään useiden vakavien onnettomuuksien jälkeen, kuten Vantaalla tapahtunut onnettomuus, jossa kolme lasta liikkui samalla sähköpotkulaudalla ja jossa 12-vuotias tyttö menetti henkensä. Hiljattain myös 13-vuotias jäi auton alle ja 14-vuotias törmäsi 92-vuotiaan jalankulkijan kanssa Helsingissä. Nämä ovat merkkejä, joita emme voi ohittaa.

Ikärajan lisäksi saatamme myös voimaan 0,5 promillen rajan, joka koskee sähköpotkulaudalla ajamista ja joka on linjassa muuta ajoneuvoliikennettä koskevan rajan kanssa. Lisäksi suosittelemme myös vahvasti kypärän käyttämistä. Nämä toimenpiteet ovat tärkeitä askelia liikenneturvallisuuden vahvistamiseksi ja onnettomuuksien vähentämiseksi. Tällaisia onnettomuuksia, jotka vaativat sairaalahoitoa tai erikoissairaanhoitoa, sattuu vuosittain noin 1 600.

Ärade fru talman! Det här handlar inte bara om individens säkerhet. Det handlar också om samhällets kostnader i form av vårdutgifter, sjukfrånvaro och, i värsta fall, livslånga konsekvenser för den som har skadats. Vi vill med de här lagändringarna sätta stopp för det som många uppfattar har varit ett slags vilda västern, där regler saknas och ansvaret är diffust.

Vi vill inte förbjuda elsparkcyklar, de är i vissa fall ett välkommet transportmedel i våra tätorter där biltrafiken ofta leder till trängsel, men användningen måste ske på ett säkert och ordnat sätt. Många kommuner har uttryckt frustration över att inte ha tillräckliga verktyg för att hantera elsparkcyklarnas påverkan på stadsbilden, och genom lagförslaget ges kommunerna nu bättre möjligheter att reglera och påverka användningen så att inte elsparkcyklar ligger huller om buller på trottoaren efter en lördagskväll och utgör farliga hinder för synskadade eller hinder för rullstolsbundna.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Anna-Kristiina.

15.51 Anna-Kristiina Mikkonen sd: Arvoisa rouva puhemies! Onnettomuustilastot tosiaan osoittavat, että lapsille tapahtuu paljon liikenneonnettomuuksia mikroliikenteessä. THL:n tilastoihin perustuvan arvion mukaan viime vuonna kevyellä sähköajoneuvolla tai moottorilla varustetulla polkupyörällä loukkaantui erikoissairaanhoitoa vaativasti 0—14-vuotiaita noin 170 lasta ja 15—17-vuotiaita myös samainen 140 lasta. HUSin tilastojen mukaan sähköpotkulautaonnettomuuksissa loukkaantui viime vuosina yhteensä 574 alle 16-vuotiaasta lasta ja potilaiden keski-ikä oli 12,2 vuotta. Nämä luvut ovat hyvin merkittäviä ja kertovat mikroliikkumisen onnettomuusalttiudesta.

Edustaja Lehtinen puhui täällä aikaisemmin myöskin muun muassa tämän lainsäädännön ulottamisesta suojakypäräpakeroon. Itse asiassa ministeriö on hyvin otsikkotasoisesti selvittänyt tätä suojakypäräpakkoa ja sen säätämistä alle 18-vuotiaille, mutta lopputuloksena todettiin tässä vaiheessa, että ikärajasääntelyn liikenneturvallisuusvaikutukset ovat suojakypäräpakkoa suuremmat, joten se jätettiin säädösesityksestä pois.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

Ylipäätään mikroliikkumisen välineet, vempeleet, kehittyvät sitä tahtia, että tämä valiokunnan huomio ”eduskunta edellyttää valtioneuvoston tarkasti seuraavan mikroliikkumista koskevan sääntelyn toimivuutta ja ajantasaisuutta” on erinomainen. Mikroliikkuminen kehittyy niin kovaa vauhtia, että tarvitaan varmasti tarkentavia toimenpiteitä tämänkin lakiesityksen jälkeen. Joka tapauksessa tarvitaan toimenpiteitä liikenneturvallisuuden varmistamiseksi, ja tämä on hyvä askel oikeaan suuntaan.

Sen lisäksi valiokunta kiinnitti hyvin oikeutetusti huomiota siihen, että hallituksen esityksen antamisen sekä lakiesityksen aiotun voimaantulon välillä oli vain vähän aikaa, joten asian käsitteleminen toivotussa aikataulussa oli käytännössä mahdotonta. Joka tapauksessa on tärkeää, että nyt etenemme tämän mikroliikennelainsäädännön kanssa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lundén.

15.54 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Olin jo viimeksi, kun asiasta keskusteltiin, hiukan kriittinen tätä esitystä vastaan, eikä minun kantani hirveästi ole muuttunut siitä. Toki minä tämän hyväksyn ja arvostan kaikkia edellisiä puheenvuoroja, mutta haluan tuoda tähän vielä muutamia pointteja, mitä ei välttämättä ole tänään sanottu.

Esimerkiksi tämä sähköpotkulautojen liikkumisympäristö on täysin eri maaseudulla kuin esimerkiksi täällä Helsingin ydinkeskustassa. Taajamissa voi liikkua yksinään pyörätiellä kenties vaikka viiden kilometrin koulumatkan. Todennäköisesti kaupungeissa liikkumismatka voi olla useasti paljon lyhyempi kuin taajama-alueella. Täällä Helsingissä voi olla monia muita vaihtoehtoja, kuten ratikka, metro tai juna, mitä harvemmin maaseudulla on mahdollista käyttää, joten täten liikkumisvaihtoehtoja on jo lähtökohtaisesti paljon vähemmän ja harvemmin.

Taajamissa monet lapset käyvät koulua kauempaakin. Koulumatka voi olla viitisen kilometriäkin, ja lapselle on sen itsenäiseen suorittamiseen hankittu useissa perheissä nimenomaan sähköpotkulauta. Kenties lapsi välillä käyttää polkupyörääkin, mutta esimerkiksi pitkä ja isomäkinen matka vie aikaa ja vaatii kuntoa useita kiloja painavan koulurepun kanssa. Välillä olisi kiva säästää voimia vielä illansuun kaksi tuntia kestäviin rankkoihin liikuntaharrastuksiinkin.

Arvoisa rouva puhemies! Nyt puhutaan onnettomuuksista vielä sen verran, että Traficom arvioi, että potkulautaannettomuuksia on noin 1 600 ja matkoja tehdään noin 17 miljoonaa. Terveystieteeseen johtavia polkupyöräonnettomuuksia tapahtuu Suomessa vuosittain noin 20 000 kappaletta. Puhutaanko seuraavaksi polkupyörien kieltämisestä?

Mutta kuten alussa mainitsin, tässä laissa on kuitenkin suurimmilta osin hyvät perustelut, ja tärkeätä on se, että sillä parannamme kaikkien turvallisuutta liikenteessä, samalla kun saamme tukea yrittäjyyttä ja luoda mahdollisuudet monipuolisille tavoille liikkua. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Löfström.

15.55 Mats Löfström r: Ärade fru talman! Jag sade i mitt förra anförande att det här kommer gälla i hela landet, precis som också ledamot Lundén sade att det gäller i hela landet, både i städer och på landsbygden. Men det är inte riktigt sant, utan det här kommer inte att gälla på Åland, vilket är viktigt att lyfta fram. Åland har egen självstyrelsebehörighet gällande trafikfrågor, men på Åland finns det nu en livlig debatt om att man också ska ta sam-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2025 vp

ma regler i bruk på Åland. Det verkar finnas en stor konsensus kring det, eftersom det också finns många skador på grund av elsparkcyklar på Åland.

Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Lundén sanoi, nämä säännökset tulevat voimaan kaupungilla ja maaseudulla. Mutta Ahvenanmaalla tämä ei tule voimaan, koska Ahvenanmaan liikenneasiat ovat itsehallintolain alla ja maakunnan toimivaltaa. Ahvenanmaalla keskustellaan nyt kuitenkin, että he haluavat ottaa samat säännökset käyttöön Ahvenanmaalla, koska on ollut monta onnettomuutta myös Ahvenanmaalla.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 12/2025 vp sisältyvät 1.—4. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteen hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen. Asian käsittely päättyi.